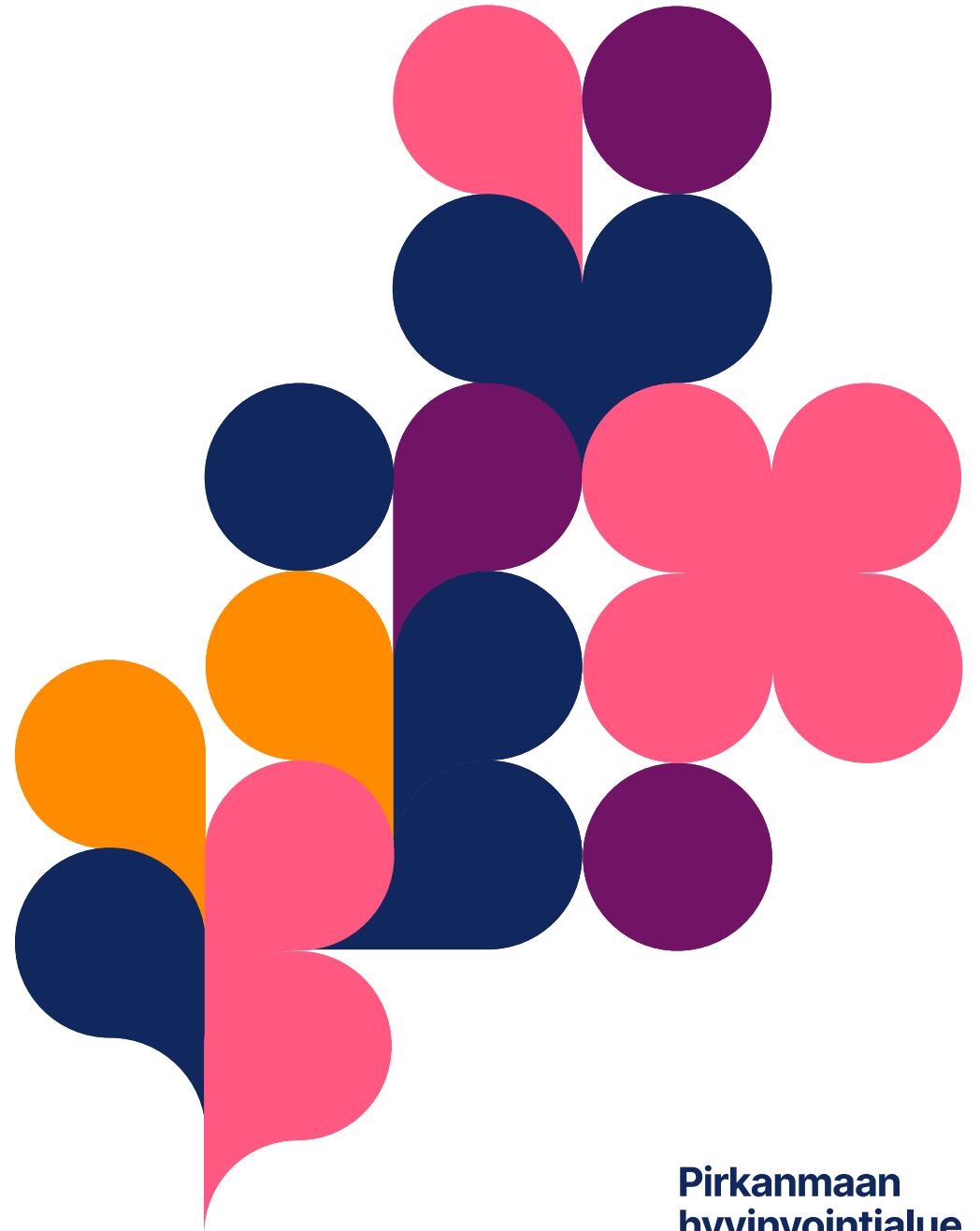

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestöyhteistyö

Johanna Sola 20.10.2025

Järjestöt ja hyvinvointialueet yhdessä hyte-työssä

Laki velvoittaa sekä kuntia että hyvinvointialueita edistämään asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia

- Järjestöillä on merkittävä rooli julkisen sektorin rinnalla aina ennaltaehkäisevästä työstä korjaaviin palveluihin saakka.
- Hyvinvointialueen on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia (Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki 612/2021 7§).

Järjestöyhteistyön asiakirja

- Pirkanmaan hyvinvointialueelle on valmistunut järjestöyhteistyön asiakirja, joka kuvaa rakenteita ja toimintatapoja, joilla järjestöyhteistyötä hyvinvointialueella tehdään yhdessä eri sidosryhmien kanssa.
- Asiakirja on tarkoitettu päivittyväksi tietopaketiaksi kaikille, jotka kuntalaisina, organisaatioiden työntekijöinä sekä päätöksenteossa ovat kosketuksissa hyvinvointialueen järjestöyhteistyön kanssa. Järjestöyhteistyön asiakirja on laadittu monialaisen sisäisen ja ulkoisen yhteistyöverkoston tuottaman tiedon ja aineiston pohjalta.

Järjestöyhteistyön rakenteet

Järjestöyhteistyöryhmä

- Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestöyhteistyöryhmä on perustettu sosiaali- ja terveystoimintajohtaja Taru Kuosmasen päätöksellä 11/2023. Yhteistyöryhmä koostuu 19 järjestökategorian edustajista. Lisäksi mukana on puheoikeudellisia edustajia hyvinvointialueelta, kaupunkien ja kuntien hyvinvointikoordinaattoreista sekä seurakunnan edustajat.
- Ryhmän tehtävänä on mm:
 - Vahvistaa yhteistyötä hyvinvointialueen ja järjestöjen välillä sekä Pirkanmaan järjestöjen kesken.
 - Tuoda järjestökentän viesti ja osaaminen Pirkanmaan hyvinvointialueen strategia- ja ohjelmatyöhön sekä palveluiden kehittämiseen.
- Järjestöyhteistyöryhmä kokoontuu 4-6 kertaa vuodessa. Sihteeriys ja kokousten valmistelu toteutetaan Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Artteli-kumppanuusyhdistys ry:n kesken. Ryhmä toimii valtuustokausittain.

Toiminnasta ja kokoonpanosta lisätietoa sivustolla: [Järjestöyhteistyöryhmä - pirha.fi](https://pirha.fi/jarjestoyhteistyoryhma)

Järjestöyhteistyöryhmän kokoonpano

Järjestöyhteistyöryhmä koostuu 19 järjestökategorian varsinaisista edustajista:

- Asukas- ja kylätoiminta
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Ihmisoikeudet
- Ikäihmiset
- Järjestöagentit
- Kriisi- ja väkivaltatyö
- Liikunta
- Mielenterveystyö
- Monikulttuurisuus
- Nuoriso
- Omais- ja läheistyö
- Lapsi- ja perhetyö
- Potilastoiminta
- Päihdetyö
- Taide ja kulttuuri
- Turvallisuus ja varautuminen
- Työ- ja toimintakyky
- Vammaiset
- Vanhustyö

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestöyhteistyön sisäinen verkosto

- Järjestöyhteistyön sisäisen verkoston toiminta on alkanut loppuvuonna 2023. Verkosto koostuu eri palvelulinjojen edustajista. Sen jäsenet toimivat palvelulinjoillaan yhdyshenkilöinä järjestöyhteistyöhön liittyvissä asioissa. Jäsenet ovat olleet mukana mm. järjestöavustushakemusten arvioinneissa sekä kumppanuusavustusta saaneiden tahojen kanssa järjestetyissä kumppanuuskeskusteluissa.
- Verkoston toiminta vahvistaa osaltaan sisäisen ja ulkoisen integraation muodostumista. Ryhmä tarjoaa eri palvelualueille mahdollisuuden yhteiseen keskusteluun sekä tiedonvaihdolle siitä, millaisin tavoin järjestöyhteistyötä rakennetaan hyvinvointialueen asiakastyössä, palvelualueittain ja –yksiköittäin esimerkiksi lähitoreilla, yhteisökeskuksissa, perhekeskuksissa ja muissa palvelurakenteissa.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestöyhteistyö – erilaiset yhteistyöryhmät

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tueksi hyvinvointialueelle on koottu myös erilaisia monialaisia yhteistyöryhmiä.
- Ryhmissä on mukana palvelulinjojen edustajia sekä verkostokumppaneita järjestöistä ja muista organisaatioista.
- Muutamina esimerkkejä monialaisista yhteistyöryhmistä ovat ehkäisevän päihdetyön monialaiset työryhmät, MARAK-työryhmät sekä Minun tiimini -toimintamalli.
- Yhteistyötä järjestöjen kanssa tehdään aktiivisesti myös esim. hoito- ja palveluketjutyössä.

Hyvinvointialueen avustukset

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestöavustukset

- Pirkanmaan hyvinvointialueen avustusmuotoja ovat **kumppanuus-, yleis- ja kohdeavustukset**.
- Avustusten myöntämisessä noudatetaan kansallisia säädöksiä ja ohjeita, ja niitä voidaan myöntää talousarvion puitteissa.
- Avustusta voidaan myöntää hakijalle, jonka kotipaikka ja toiminta ovat Pirkanmaalla tai jonka säännöllinen toiminta sijoittuu Pirkanmaan alueelle.
- Pirkanmaan hyvinvointialueen avustustoimintaa ohjaa Avustustoiminnan yleiset periaatteet –asiakirja, jonka päivitetyn version aluehallitus hyväksyi 6.10.2025.

Avustusten yleiset myöntämisperusteet

- Avustuksia myönnetään järjestötoimintaan, joka on hyvinvointialueen strategian mukaista, noudattaa avustustoiminnan yleisiä periaatteita ja on hyvinvointia, terveyttä ja/tai turvallisuutta edistävää sekä palvelee alueellisesti tai koko hyvinvointialueen tasoisesti Pirkanmaan asukkaita.
- Kaikilla pirkanmaalaisilla tulee kotikunnasta riippumatta olla oikeus osallistua Pirkanmaan hyvinvointialueen avustuksella toteutettavaan toimintaan.
- Järjestöllä tulee olla realistiset mahdollisuudet toteuttaa toimintaa väestöpohja huomioon ottaen.
- Hakijalla tulee olla päivitettyt tiedot palvelutietovarannossa (PTV) ja/tai Lähellä.fi-palvelussa.
- Avustettavan toiminnan tulee olla avointa muillekin kuin jäsenille.

Kumppanuus- ja yleisavustukset sekä kohdennetut yleisavustukset

- Kumppanuusavustuksilla tuetaan toimintaa, jonka perusrahoitus tulee Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus STEAlta, ESR-hankerahoituksena ELY-keskukselta tai eri ministeriöiltä. Yleisavustusten osalta tätä vaadetta ei ole.
- Kohdennettuja yleisavustuksia voi hakea riippumatta siitä, mistä toiminnan perusrahoitus tulee.
- Pirkanmaan hyvinvointialueen myöntämä avustus toimii toiminnan täydentävänä julkisena rahoituksena.
- Kumppanuusavustusta saavien järjestöjen kanssa käydään kumppanuuskeskustelut.
 - Keskustelussa käydään läpi avustuksen kohteena olevan toiminnan tai hankkeen kytkeytymistä hyvinvointialueen palveluihin sekä keskustellaan järjestön yhteistyötoiveista ja/tai -tarpeista.
- Kumppanuusavustusta voi hakea myös toimintaan, johon hakija on vasta hakenut hankeavustusta. Päätös em. perusrahoituksesta tulee toimittaa siinä vaiheessa, kun avustus-/rahoituspäätös on saatu.

Kohdeavustukset

- Pirkanmaan hyvinvointialue voi myöntää kohdeavustuksia kertaluonteisen, yksittäisen tapahtuman, projektin tai hankkeen toteuttamiseen.
- Kohdeavustuksia **ei myönnetä**:
 - hakijan perustoimintaan luettavaan toimintaan, ja jota tuetaan yleisavustuksella.
 - voittoa tuottavaan toimintaan, tai toimintaan jonka keskeisenä tarkoituksena on varainhankinta.
 - investointeihin ja kiinteän tai irtaimen omaisuuden hankintaan tai perusparantamiseen.
- Kohdeavustukset ovat olleet tyypillisesti enintään noin 2 000€.

Kohdennetut yleisavustukset 2026

Kohdennettu yleisavustus ikäihmisten toimintakyvyn tukemiseen ja yksinäisyyden lievittämiseen

- Avustus on tarkoitettu itsenäisesti omassa kodissa asuvien pirkanmaalaisten ikäihmisten toimintakyvyn tukemiseen ja yksinäisyyden lievittämiseen.
- Kohdennetulla yleisavustuksella toteutetaan erilaisia konsepteja ikäihmisten toimintakyvyn tukemiseksi ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi eripuolilla Pirkanmaata.
- Kevään haussa avustusta myönnettiin muun muassa vapaaehtoistoiminnan koordinointiin, uuteen ja innovatiiviseen osallistavaan toimintaan, erilaisiin ryhmiin sekä myös vakiintuneen, mutta kaikille avoimen ja vaikuttavan toiminnan jatkon mahdollistamiseksi.
- Yhteistyö lähitorien kanssa nähdään tärkeänä --> kevään haun jälkeen lähitoreilta otettiin yhteyttä avustuksen saajiin yhteistyön käynnistämiseksi.

Kohdennettu yleisavustus työikäisten osallisuutta ja hyvinvointia edistävään yhteisölliseen toimintaan

- Avustusta myönnetään työikäisten osallisuutta ja hyvinvointia edistävään yhteisölliseen toimintaan.
- Avustustoiminnalla ehkäistään ja täydennetään julkisia palveluja, erityisesti työikäisten sosiaalipalveluja.
- Erilaisia toimintamuotoja ja sisältöjä toivotaan.
- Toiminnan oltava avointa kaikille pirkanmaalaisille, mutta toimintaa on mahdollista järjestää paikallisesti ja sitä on mahdollista kohdentaa tietyille kohderyhmälle.
- Toiminnan oltava säännöllistä.
- Toiminnan oltava maksutonta, mutta kävijältä on mahdollista periä maksu esim. vapaaehtoisesta lounaasta.
- Toimija voi tehdä asiakkaan luvalla yhteistyötä asiakkaan verkoston kanssa.

Avustushaku 2026

Avustusmääräraha

- Aluevaltuusto päättää järjestöavustuksiin käytettävissä olevasta määrärahasta talousarviokäsittelyssä.
- Vuonna 2025 järjestötoimintaan oli varattu avustuksina yhteensä 1,75 milj. euroa. Hakemusten yhteenlaskettu summa oli yli 4 milj. euroa.
 - Kumppanuusavustuksia jaettiin 50 kohteeseen yhteensä 1 467 275 euroa
 - Yleisavustuksia jaettiin 75 kohteeseen yhteensä 256 264 euroa
 - Kohdeavustuksia jaettiin 30 kohteeseen yhteensä 26 450 euroa
- Näiden lisäksi kohdennettua yleisavustusta jaettiin ikäihmisten toimintakyvyn tukemiseen ja yksinäisyyden lievittämiseen yhteensä 400 000 euroa.
- Vuonna 2026 järjestöavustuksiin käytettävissä olevasta määrärahasta saadaan tieto myöhemmin.

Vuoden 2026 avustusten haku aikataulu

- Pirkanmaan hyvinvointialueen **kumppanuus- ja yleisavustushaku**, kohdennettu yleisavustushaku ikäihmisten toimintakyvyn tukemiseen ja yksinäisyyden lievittämiseen sekä kohdennettu yleisavustushaku työikäisten osallisuutta ja hyvinvointia edistävään yhteisölliseen toimintaan ovat auki **13.10.-9.11.2025**.
- **Kohdeavustusten** haku aika on alustavasti kevään 2026 aikana. Tarkemmasta ajankohdasta tiedotetaan myöhemmin.
- Hakulomakkeet julkaistaan viimeistään hakuajan alkaessa Avustukset-sivulla.

Avustuksen myöntäminen

Avustusehdotus perustuu

- Avustustoiminnan yleisiin periaatteisiin
- Kokonaisharkintaan
- Talousarviossa vahvistettuun määrärahaan
- Järjestöjen toimintaedellytysten huomioimiseen
- Hakijoiden yhdenvertaiseen kohteluun

Avustusten myöntäminen

- Kumppanuus- ja yleisavustuksen sekä kohdennettujen yleisavustusten myöntämisestä päättää Pirkanmaan hyvinvointialueen asiakkuus- ja laatujaosto alkuvuodesta 2026. Kohdeavustuksista päättää viranhaltija.
- Avustuksia päätettäessä huomioidaan mm.:
 - Avustettavan toiminnan sisältö, laajuus sekä suunnitelmallisuus.
 - Hakijan mahdollisten edellisinä vuosina saatujen avustusten käyttötarkoitusten toteutuminen.
 - Hakijan taloudellinen tilanne huomioidaan avustuksen tarpeellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden kannalta.

Järjestöavustuksista tukea monialaiseen työhön 1/2

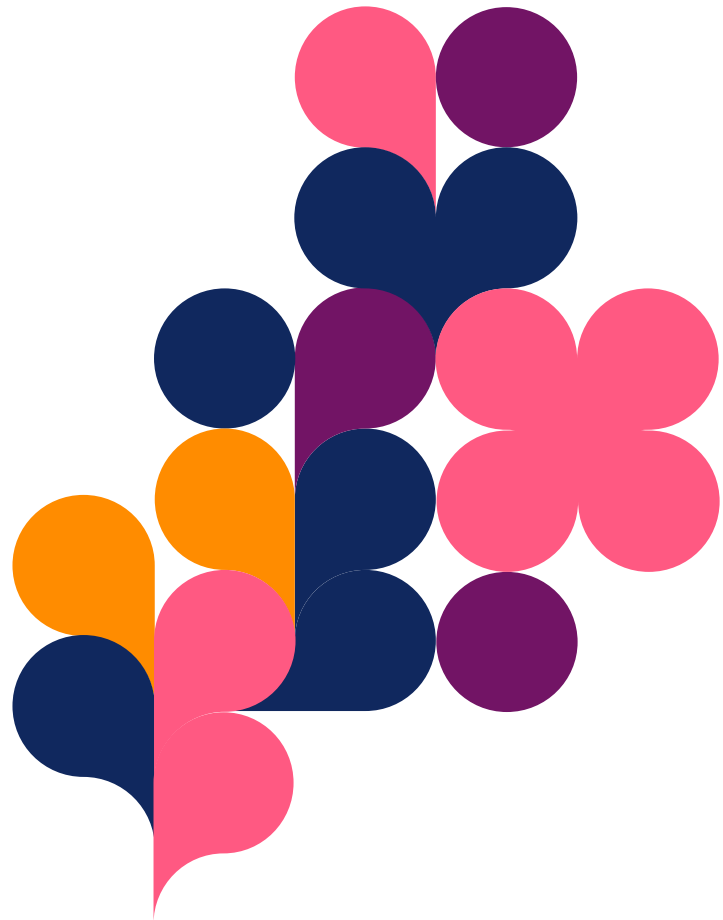
Kumppanuusavustuksia on v. 2024 suunnattu mm.

- Rikos- ja päihdetaustaisten ennaltaehkäisevään tukeen
- Kouluikäisten lasten maahanmuuttajataustaisten vanhempien tukemiseen
- Perhekeskustoimintaan ja Omakamu-toimintaan
- Matalan kynnyksen avoimien kohtaamispaikkojen toimintaan
- Mielenterveyden tukemiseen liittyviä avoimia ryhmiin ja koulutuksiin
- Mielenterveys- ja päihdeomaisten tukitoimintaan
- Kriisikeskusten matalan kynnyksen kriisi- ja keskustelutukeen
- Eläkeikäisten miesten toimintakyvyn säilyttämisen tukeen
- Seksitautitestaukseen
- Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöille tarjottavaan vertaisryhmätoimintaan ja –työhön
- Transsukupuolisten ihmisten psykososiaaliseen tukeen
- Hiv-positiivisille ja heidän läheisilleen suunnattuun vertais- ja neuvontatyöhön
- Seksi- ja erotiikka-alalla toimiville suunnattuun neuvontaan ja tukeen
- Neuropsykiatriseen osaamiseen, matalan kynnyksen toimintaan ja vertaistukeen yli 18 –vuotiaille
- Tyttöjen talon avoimeen toimintaan, ryhmiin ja yksilötukeen
- Väkivaltatyöhön
- Naisille suunnattuun etsivään työhön
- Haasteellisessa elämäntilanteessa oleville nuorille aikuisille suunnattuun, mielenterveyttä ja sosiaalista toimintakykyä vahvistavaan kulttuuripajaan
- Nuorten Turvataloon
- Mielenterveyskuntoutujien tukemiseen ja matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoimintaan
- Työttömille suunnattuun voimavarapisteeseen, terveyden ja elämänhallinnan edistämiseen
- Ikäihmisten keskusteluapuun (Aamukorva)
- kehitysvammaisille ja erityistä tukea tarvitseville nuorille ja aikuisille tarkoitettu matalan kynnyksen toimitilaan (Iltalinja)
- 60+-ikäisten hyvinvoinnin ja mielenterveyden tukemiseen Senioripysäkillä
- Pitkäaikaisasunnottomien ja vankilasta toistuvasti vapautuvien asuttaminen ja asumisen tukemiseen
- Järjestöyhteistyöryhmän koordinointiin sekä järjestöyhteistyön ja Lähellä.fi -verkkopalvelun edistämiseen Pirkanmaalla

Järjestöavustuksista tukea monialaiseen työhön 2/2

Yleisavustuksia on v. 2024 suunnattu mm.

- Vertaisryhmätoimintaan erilaisille kohderyhmille
- Vapaaehtoistoiminnan järjestämiseen
- Terveysten edistämisen neuvontaan ja tukeen
- Vanhemmuuden tukemiseen
- Perhevalmennukseen
- Eri kohderyhmien kuntouttavaan toimintaan
- Virkistystoimintaan
- Terapeuttiseen tukeen muistiperheille
- Ennaltaehkäisevään työhön
- Koulutukseen ja tiedotukseen
- Vammaisten nuorten kesäleiritoimintaan
- Vammaisten nuorten työllisyyden tukemiseen
- Kaatumisen ehkäisyyn
- Sairaalaklovnitoimintaan
- Rikosuhripäivystykseen
- Jalkautuvaan työhön mm. mielenterveyden tuessa
- Ikäihmisten avustajatoimintaan
- Terveyspistetoimintaan
- Yhteisöneuvontaan
- Lastenkulttuuritoimintaan sairaalassa
- Asunnottomuustyöhön
- Kuulokuntoutukseen
- Erilaisten potilasyhdistysten perustoimintaan

Kiitos!

Pirkanmaan
hyvinvointialue